

ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนแบบร่องลูกพูกในเขตภาคกลาง

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนกระทำโดยการออกแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนโดยตรงในระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคมของปี 2532 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง จากจังหวัดนครปฐมและจังหวัดราชบุรีการสำรวจและออกแบบสอบถามจะแบ่งกลุ่มเกษตรกรที่สำรวจออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ คือ

- กลุ่มที่ 1 เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่
- กลุ่มที่ 2 เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่

การสำรวจและออกแบบสอบถามของแต่ละจังหวัดแบ่งออกได้ดังนี้

1. จังหวัดนครปฐม จะทำการสำรวจและออกแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนที่ตำบลสวนป่าและตำบลสระกะเทียมของอำเภอเมือง ตำบลทุ่งขวางและตำบลห้วยขวางของอำเภอกำแพงแสน โดยทำการสำรวจและออกแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ จำนวน 58 ราย จากเกษตรกรผู้ปลูก 290 ราย (ข้อมูลโดยประมาณของสำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม) และจากเกษตรกรผู้ปลูกสูงกว่า 10 ไร่ จำนวน 12 ราย จากเกษตรกรผู้ปลูก 60 ราย (ข้อมูลโดยประมาณของสำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม)
2. จังหวัดราชบุรี จะทำการสำรวจและออกแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนที่ตำบลหนองโพและตำบลคอนกระเบื้องของอำเภอโพธาราม ตำบลสวนกล้วย ตำบลคอนกระเบื้องและตำบลหนองอ้อของอำเภอบ้านโป่ง โดยทำการสำรวจและออกแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ จำนวน 40 ราย จากเกษตรกรผู้ปลูก 200 ราย (ข้อมูลโดยประมาณของ

สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี) และจากเกษตรกรผู้ปลูกสูงกว่า 10 ไร่ จำนวน 10 ราย จากเกษตรกรผู้ปลูก 50 ราย (ข้อมูลโดยประมาณของสำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี)

สภาพทั่วไปของจังหวัดที่ทำการศึกษ

จังหวัดนครปฐม

สภาพภูมิประเทศและลักษณะดิน สภาพภูมิประเทศของจังหวัดนครปฐม โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจากทางเหนือไปทางใต้ ในท้องที่อำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรีและอำเภอสสามพราน พื้นที่ทางตอนเหนือบางตอนและพื้นที่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ดอนและมีที่ราบลาดต่องเนื่องมาจากจังหวัดราชบุรี จังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรี พื้นที่ส่วนนี้เป็นป่าโปร่งและที่ราบลุ่มใช้ทำนา พื้นที่ตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มมีที่ดอนเป็นแห่ง ๆ ต่อเนื่องกันไปกับที่ราบสูงแม่น้ำท่าจีน ทำให้เกิดบริเวณตอนกลาง มีแหล่งน้ำกระจายอยู่เป็นแห่ง ๆ ทั่วไป เนื้อที่ส่วนใหญ่จึงเหมาะแก่การเพาะปลูก สำหรับลักษณะดินของจังหวัดนครปฐมเป็นดินนาครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 45 ดินไร่ร้อยละ 40 และดินที่มีสภาพเป็นกรดร้อยละ 15 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด

สภาพภูมิอากาศและปริมาณน้ำฝน จังหวัดนครปฐมมีสภาพอากาศร้อนชื้น มี 3 ฤดูกาล คือฤดูฝนช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ฤดูหนาวช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม และฤดูร้อนช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน อุณหภูมิอยู่ในช่วง 25.3-33.8 องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปี 468.7 มิลลิเมตร

การเกษตรกรรม จังหวัดนครปฐมมีพื้นที่การเกษตร 964,717 ไร่ จำนวนเป็นพื้นที่นา 606,555 ไร่ พืชไร่ 193,235 ไร่ พืชผักและไม้ดอกไม้ประดับ 62,889 ไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น 103,038 ไร่

การชลประทาน จังหวัดนครปฐมมีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง ครอบคลุมพื้นที่ 1,114,340 ไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทานในฤดูแล้ง ดังภาพที่ 1 ของภาคผนวก ก

จังหวัดราชบุรี

สภาพภูมิประเทศและลักษณะดิน สภาพภูมิประเทศของจังหวัดราชบุรี โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม ทางด้านตะวันตกมีเทือกเขาตะนาวศรี มีภูเขาใหญ่น้อยสลับซับซ้อน พื้นที่ดังกล่าวได้แก่ อาเภอสวนผึ้งเกือบทั้งหมดและพื้นที่บางส่วนของอำเภอจอมบึง พื้นที่ทางตอนกลางของจังหวัดเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีความอุดมสมบูรณ์สูง ลักษณะดินเป็นดินตะกอนที่ทับถมกันมานาน เพราะมีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านพื้นที่เหมาะแก่การทำนา ทำสวน ทำไร่ พื้นที่ดังกล่าวได้แก่ พื้นที่บางส่วนของอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอปากท่อ อำเภอบางแพและอำเภอเมือง พื้นที่ด้านตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่ราบต่ำมักได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเลหนุนอยู่เสมอ มีน้ำขึ้น-ลงตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์สูง เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการเพาะปลูกพื้นที่ดังกล่าวได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอดำเนินสะดวกและอำเภอวัดเพลงสำหรับลักษณะดินของจังหวัดราชบุรีเป็นดินไร่ครอบคลุมเนื้อที่ประมาณร้อยละ 35 ดินนาร้อยละ 30 พื้นที่ภูเขาร้อยละ 30 และดินตื้นร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด

สภาพภูมิอากาศและปริมาณน้ำฝน จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในทำเลที่จะได้รับอิทธิพลจากมรสุมภาคตะวันออกเฉียงใต้ แต่เนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่ จึงได้รับลมมรสุมที่พัดมาจากมหาสมุทรอินเดียไม่เต็มที่ในเขตพื้นที่ที่ติดกับเทือกเขา เช่น ในพื้นที่อำเภอสวนผึ้งและอำเภอจอมบึง โดยปกติฤดูฝนจะอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ฤดูหนาวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม และฤดูร้อนช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน มีอุณหภูมิอยู่ในช่วง 25.7-32.2 องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปี 995.5 มิลลิเมตร

การเกษตรกรรม จังหวัดราชบุรีมีพื้นที่การเกษตร 1,990,837 ไร่ จานเนกเป็นพื้นที่นา 615,078 ไร่ พืชไร่ 1,172,663 ไร่ ไม้ผลและไม้ยืนต้น 133,059 ไร่ พืชผักและไม้ดอกไม้ประดับ 66,983 ไร่

การชลประทาน จังหวัดราชบุรีมีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 753,600 ไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทานในฤดูแล้งดังภาพที่ 2 ของภาคผนวก ก

ส่วนประกอบของค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการคำนวณต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนแบบร่องลูกปลูก

ค่าใช้จ่ายที่นำมาใช้ในการคำนวณต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนแบบร่องลูกปลูกแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ค่าวัสดุ
2. ค่าแรงงาน
3. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

1. ค่าวัสดุ ประกอบด้วย

1.1 ค่าเมล็ดพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ในการปลูกเป็นข้าวโพดฝักอ่อนส่วนใหญ่ใช้พันธุ์สุวรรณ 2 และพันธุ์ซูปเบอร์สวีท (ข้าวโพดหวานพิเศษ) ในเขตจังหวัดนครปฐม พันธุ์แบชฟิคเบอร์ 1 และพันธุ์สุวรรณ 2 ในเขตจังหวัดราชบุรี เหตุที่เกษตรกรนิยมใช้พันธุ์ดังกล่าวมาก เนื่องจากให้ขนาดฝักพอเหมาะไม่ใหญ่เกินไป สีของแกนเป็นสีเหลืองนวล รสชาติอร่อย น้ำหนักฝักดี เป็นที่ต้องการของพ่อค้าผู้รับซื้อ

ส่วนราคาและปริมาณของเมล็ดพันธุ์ที่ใช้มีดังนี้

ชนิดเมล็ดพันธุ์	ราคาโดยประมาณ (บาทต่อกิโลกรัม)	ปริมาณที่ใช้ (กิโลกรัมต่อไร่)
สุวรรณ 2	15-20	10
ซูปเบอร์สวีท	25-35	8
แบชฟิค เบอร์ 1	32-40	5

ที่มา : จากการสำรวจ

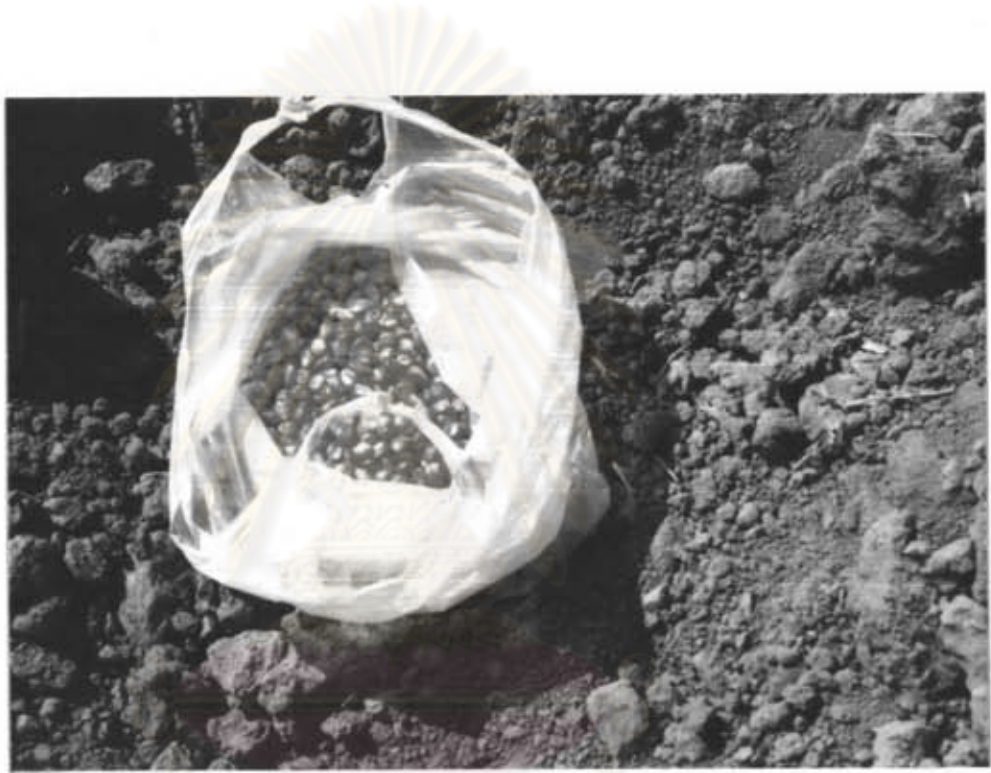
1.2 ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด ก่อนที่จะนำเมล็ดพันธุ์ไปปลูกเกษตรกรจะควรคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารเคมีกันโรคราน้ำค้าง คือ เอพรอน 35 เอสดี (APRON 35 SD) ในอัตรา 1 ของ (7 กรัม) ต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เอพรอน 35 เอสดี ราคาของละ 12-15 บาท ในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดราชบุรีเมล็ดพันธุ์ส่วนใหญ่ทางโรงงานผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์จะคลุกสารเคมีดังกล่าวให้เรียบร้อยแล้ว (รูป 4-1) ทำให้เกษตรกรไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมีคลุกเมล็ดอีกเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการปลูกให้ต่ำลง

1.3 ค่ายากำจัดศัตรูพืช หลังทำการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนเกษตรกรทั้งสองจังหวัดจะฉีดยาป้องกันกาเกิดของวัชพืชชนิดต่าง ๆ ในแปลงปลูก ซึ่งเกษตรกรจะเรียกว่าฉีดยาคลุมหญ้า เพื่อไม่ให้วัชพืชเหล่านี้เติบโตและมาแย่งธาตุอาหารที่ทำให้แก่ต้นข้าวโพดฝักอ่อน ยาที่ใช้มีราคา กิโลกรัมละประมาณ 70-130 บาท ใช้ได้ประมาณ 5-6 ไร่ต่อกิโลกรัม

นอกจากนี้ยังมีศัตรูพืชจำพวก มดและแมลงต่าง ๆ ที่จะมากัดกินเมล็ดพันธุ์ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายได้ ดังนั้นก่อนทำการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนในบางพื้นที่เกษตรกรจะทำการฉีดยาป้องกันมดและแมลงต่าง ๆ โดยใช้ยากันมด ราคาต่อละ 12-13 บาท ใช้ได้ประมาณ 4-6 ไร่

1.4 ค่าปุ๋ย เกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดนิยมใส่ปุ๋ยยูเรีย สูตร 46-0-0 ในอัตรา 2 กระสอบต่อพื้นที่ปลูก 1 ไร่ ปุ๋ย 1 กระสอบหนักประมาณ 50 กิโลกรัม ราคากระสอบละประมาณ 240-260 บาท นอกจากนี้เกษตรกรในจังหวัดราชบุรีบางรายนิยมใส่ปุ๋ยยูเรียดังกล่าวผสมกับปุ๋ยเคมี ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต สูตร 21-0-0 ในอัตรา 1:1 พื้นที่ 1 ไร่ ใช้ปุ๋ยผสมอย่างละ 1 กระสอบ ปุ๋ยเคมีราคากระสอบละประมาณ 150-170 บาท

1.5 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบการให้น้ำชลประทานกับแปลงปลูกข้าวโพดฝักอ่อน เกษตรกรจะใช้วิธีการสูบน้ำให้ไหลไปตามร่องที่ปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ซึ่งจะกระทำทุก ๆ 3-7 วัน โดยในช่วง 30 วันแรกนับจากวันปลูกจะให้น้ำ 3-4 วันครั้ง หลังจากนั้นจะเปลี่ยนเป็นน้ำที่น้ำ 7 วันครั้ง การปลูกแต่ละครั้งต้องให้น้ำประมาณ 10-15 ครั้ง การให้น้ำดังกล่าวต้องเสียค่าน้ำมันเชื้อเพลิงราคาลิตรละ 7-8 บาท (น้ำมันโซล่า) การปลูก 1 ครั้ง ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงประมาณ 6-8 ลิตรต่อไร่



ศูนย์วิจัยทรัพยากร
รูปที่ 4-1 เมล็ดพันธุ์ที่คลุกด้วยสารเคมีกันโรคราน้ำค้างแล้ว
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.6 สายยางเครื่องสูบน้ำ การใช้เครื่องสูบน้ำเพื่อสูบน้ำเข้าร่องปลูกข้าวโพดฝักอ่อน แต่ละร่องต้องใช้สายยางต่อกับเครื่องสูบน้ำเพื่อให้สามารถนำน้ำเข้าแต่ละร่องปลูกได้ ซึ่งส่วนใหญ่ จะใช้สายยางประมาณ 1-2 เส้น ยาวเส้นละประมาณ 30 เมตร ราคาเส้นละประมาณ 800-1,200 บาท

2. ค่าแรงงาน

ในการปลูกแบบร่องปลูกทุก เกษตรกรจะต้องเตรียมพื้นที่ปลูกด้วยการไถพรวนดินก่อน หลังจากนั้นจึงไถร่องก่อนจะทำการปลูกข้าวโพด จากนั้นจะหยอดเมล็ดพันธุ์โดยการขุดหลุม ด้วยจอบ เมื่อหยอดเมล็ดพันธุ์แล้วจะต้องกลบดิน หลังจากนั้นประมาณ 3-5 วัน จะฉีดยากำจัด ศัตรูพืชเพื่อป้องกันการเกิดของวัชพืชที่จะเจริญเติบโตขึ้นมาแย่งอาหารแก่ต้นข้าวโพดฝักอ่อนได้ การให้น้ำจะให้ทุก 3-7 วัน การให้น้ำจะให้เมื่อต้นข้าวโพดมีอายุได้ 15 วัน หรือสูงประมาณ 1 คืบ และจะให้น้ำอีกครั้งเมื่อต้นข้าวโพดมีอายุได้ประมาณ 35-40 วัน และเมื่อต้นข้าวโพดมีอายุได้ ประมาณ 40-45 วัน ก็จะทำกรดิงข่อดอกตัวผู้ที่ยอดของลำต้นทิ้งเสีย หลังจากนั้นประมาณ 4-5 วัน ก็จะเริ่มทำการเก็บเกี่ยวฝักแรกได้ โดยฝักแรกนี้จะอยู่บนสุดของลำต้น ฝักที่สองและฝักที่สามจะ อยู่ต่ำถัดลงมาช่วงระยะเวลาในการเก็บฝักจะใช้เวลาประมาณ 10-12 วัน เมื่อเก็บฝักเสร็จ แล้วก็จะทำการตัดต้นเก่าทิ้ง เป็นการเสร็จสิ้นฤดูการปลูก 1 ครั้ง ถ้าจะทำการปลูกข้าวโพด ฝักอ่อนครั้งต่อไปเกษตรกรส่วนใหญ่จะพักหน้าดินไว้ระยะหนึ่ง ประมาณ 7-10 วัน จะเห็นว่า ขึ้นตอนต่าง ๆ ในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนจะต้องใช้แรงงานคนเกือบทั้งหมด ซึ่งอัตราค่าแรง งานแบ่งเป็นดังนี้

1. อัตราค่าแรงงานวันละ 30 บาท เริ่มเวลา 07.00 น. - 12.00 น.
2. อัตราค่าแรงงานวันละ 50 บาท เริ่มเวลา 08.00 น. - 17.00 น.

ต้นทุนค่าแรงงานในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การเตรียมดิน ประกอบด้วย

2.1.1 การพรวนดิน

การเตรียมแปลงปลูกก่อนที่จะทำการโดยกร่องลูกพูก จะต้องไถพรวนดินเพื่อย่อยดินให้ร่วนซึ่งเป็นการกำจัดวัชพืช เศษพืชไปในตัว นอกจากนี้ยังเป็นการกำจัดต่อต้านข้าวโพดส่วนที่เหลืออยู่บนดินด้วย (รูปที่ 4-2) การไถพรวนดินจะทำให้ผิวดินมีลักษณะอ่อนตัว และร่วนซุย อากาศถ่ายเทได้สะดวกซึ่งจะก่อให้เกิดผลในการเร่งปฏิกิริยาของแร่ธาตุและจุลินทรีย์ต่าง ๆ ที่อยู่ในดินให้เกิดขึ้นได้รวดเร็วขึ้น การพรวนดินยังช่วยทำให้ดินห่อหุ้มเมล็ดข้าวโพดให้ได้รับความชุ่มชื้นอยู่เสมอ อีกทั้งเป็นการป้องกันศัตรูพืชที่จะมาทำลายเมล็ดข้าวโพดที่ปลูกได้ เช่น หนูและแมงกะซอน เป็นต้น การไถพรวนดินดังกล่าวเกษตรกรจะทำทุกครั้งก่อนการโดยกร่อง การไถพรวนดินแต่ละครั้งจะเสียค่าใช้จ่ายประมาณไร่ละ 80-85 บาท

2.1.2 การโดยกร่อง

หลังจากการไถพรวนดินแล้ว เกษตรกรจะโดยกร่องทำแปลงปลูกโดยทำสันลูกพูกให้กว้างประมาณ 50-70 เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างแต่ละสันลูกพูกประมาณ 50-70 เซนติเมตร ท้องร่องลูกพูกลึกประมาณ 30 เซนติเมตร ค่าใช้จ่ายในการโดยกร่องแต่ละครั้งประมาณไร่ละ 80-85 บาท (รูป 4-3)

2.2 การปลูก

เมื่อโดยกร่องลูกพูกเสร็จเรียบร้อยแล้ว เกษตรกรจะพักหน้าดินไว้ประมาณ 7-10 วัน เพื่อให้ดินแห้งและเป็นการฆ่าเชื้อโรคที่จะเป็นศัตรูของต้นข้าวโพด หลังจากนั้นจึงขุดหลุม (รูป 4-4 และ 4-5) และหยอดเมล็ด (รูป 4-6) ปลูกข้าวโพดโดยเว้นช่องห่างระหว่างต้นปลูกประมาณ 50 เซนติเมตร ส่วนช่องห่างระหว่างแถวปลูกจะขึ้นอยู่กับระยะห่างระหว่างสันลูกพูกซึ่งจะอยู่ในช่วงประมาณ 50-70 เซนติเมตร เกษตรกรจะขุดหลุมและหยอดเมล็ดกลบดินปลูกพร้อมกันไปเลย การขุดหลุมจะทำโดยการใช้จอบขุดข้าง ๆ สันแปลงประมาณ 5-8 เซนติเมตร หลุมปลูกนั้นถ้าลึกเกินไปจะทำให้เมล็ดงอกช้า แต่ถ้าตื้นเกินไปเมล็ดอาจจะไม่งอกและถูกทำลายโดยหนูและแมลง



รูปที่ 4-2 การไถพื้นที่เพื่อเตรียมแปลงปลูก

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



รูปที่ 4-3 ลักษณะร่องปลูกแบบร่องลูกพุก



รูปที่ 4-4 การขุดหลุมปลูก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



รูปที่ 4-5 หลุมที่ขุดเพื่อเตรียมหยอดเมล็ด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



รูปที่ 4-6 การหยอดเมล็ด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในดินได้ง่าย และถ้าหากเป็นดินเหนียวควรจะขุดหลุมให้ตื้นกว่าดินร่วนเล็กน้อย การขุดหลุมและหยอดเมล็ดกลบดินปลูกจะเสียค่าใช้จ่ายประมาณไร่ละ 130 บาท

2.3 การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

หลังจากหยอดเมล็ดเสร็จเรียบร้อยแล้วประมาณ 6-7 วัน เกษตรกรจะฉีดยาป้องกันการเกิดของวัชพืชส่วนใหญ่ได้แก่หญ้าชนิดต่าง ๆ ซึ่งเกษตรกรเรียกว่า "ฉีดยาคลุมหญ้า" จะกระทำพร้อมกับการให้น้ำแก่ต้นข้าวโพดครั้งที่ 2

2.4 การให้น้ำ

ข้าวโพดฝักอ่อน เป็นพืชที่ต้องการน้ำโดยสม่ำเสมอตั้งแต่เริ่มปลูกจนกระทั่งเก็บเกี่ยวเสร็จ ข้าวโพดฝักอ่อนไม่ต้องการน้ำขังในบริเวณพื้นที่ปลูกเพื่อนำไปใช้หล่อเลี้ยงฝักอ่อนให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์และได้ขนาดของฝักตามที่ต้องการ หากข้าวโพดขาดน้ำหรือได้รับน้ำในปริมาณที่ไม่เพียงพอแล้วจะทำให้ฝักอ่อนที่ได้มีลักษณะผิดปกติ เช่น ผอมลีบ หัวโต เป็นขังแห้ง เป็นต้น วิธีการให้น้ำในช่วงแรก ๆ ของการปลูกจนถึง 1 เดือน เกษตรกรจะให้น้ำบ่อยครั้งประมาณ 3-4 วันต่อครั้ง เนื่องจากในระยะนี้เมล็ดที่ปลูกซึ่งจะเจริญเติบโตเป็นต้นอ่อนต้องการน้ำมากหลังจาก 1 เดือนไปจนกระทั่งเก็บเกี่ยวเสร็จ เกษตรกรจะเปลี่ยนมาให้น้ำประมาณ 7 วันต่อครั้ง การให้น้ำจะให้โดยการใช้เครื่องสูบน้ำร่วมกับสายยางสูบน้ำที่ไหลไปตามท้องร่องปลูกที่ละร่อง ๆ (รูป 4-7) จนกระทั่งเสร็จ การให้น้ำดังกล่าวคิดเป็นจำนวนครั้งได้ประมาณ 13 ครั้ง การให้น้ำแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายดังนี้ คือ เครื่องสูบน้ำ สายยาง ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและ แรงงาน

2.5 การถอนแยก

การปลูกข้าวโพดฝักอ่อนในเขตจังหวัดนครปฐม เกษตรกรส่วนใหญ่จะทำการหยอดเมล็ดพันธุ์ในปริมาณที่เหมาะสม ประมาณ 3-4 เมล็ดต่อหลุมแล้วไม่มีการถอนแยกอีก ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย ในด้านเมล็ดพันธุ์และค่าแรงงานในการถอนแยกที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเมล็ดพันธุ์ที่เกษตรกรใช้ส่วนใหญ่จะเป็นเมล็ดพันธุ์ที่มีการทดสอบเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดไว้แล้ว ซึ่งส่วนใหญ่จะมี



รูปที่ 4-7 การให้น้ำแก่ข้าวโพดฝักอ่อน

เบอร์เซนต์ความงอกของเมล็ดอยู่ที่ประมาณ 90 เบอร์เซนต์ ส่วนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนในเขต จังหวัดราชบุรีจะหยอดเมล็ดพันธุ์หลุมละประมาณ 5-6 เมล็ด และเมื่อต้นข้าวโพดเจริญเติบโตได้ ประมาณ 1 คืบ หรือประมาณ 15 วัน เกษตรกรจะถอนต้นที่อ่อนแอหรือไม่สมบูรณ์ทิ้งทำให้เหลือ ต้นข้าวโพดที่แข็งแรงประมาณหลุมละ 3-4 ต้น การปฏิบัติดังกล่าวทำให้ค่าใช้จ่ายของจังหวัด ราชบุรีสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม

2.6 การใส่ปุ๋ย

เกษตรกรส่วนใหญ่จะใส่ปุ๋ย 2 ครั้ง

ครั้งแรกจะให้หลังการปลูกประมาณ 15 วัน หรือเมื่อต้นข้าวโพดสูงได้ประมาณ 1 คืบ

ครั้งที่สองจะให้หลังจากการปลูกประมาณ 35-40 วัน หรือหลังจากดอกยอดหรือดอกหัว (ตั้งช่อดอกตัวผู้) แล้ว ซึ่งใกล้ระยะที่จะเก็บเกี่ยว เพื่อเพิ่มน้ำหนักให้ผลผลิตและทำให้การเก็บเกี่ยว ง่ายขึ้น วิธีการใส่ปุ๋ยเกษตรกรจะใช้ขี้อนตักปุ๋ยยูเรีย สูตร 46-0-0 จากถังที่ใส่ปุ๋ย แล้วใส่ปุ๋ยลง ไปบนดินที่บริเวณโคนต้นข้าวโพดหลุมละ 0.5 ช้อนโต๊ะ

2.7 การดึงช่อดอกตัวผู้หรือดอกหัว

เมื่อต้นข้าวโพดมีอายุได้ประมาณ 40-45 วัน หลังจากวันปลูกหรือเมื่อต้นข้าวโพดออกช่อดอกตัวผู้ซึ่งอยู่บนสุดของลำต้น (รูป 4-8) เกษตรกรจะใช้มือดึงช่อดอกตัวผู้ขณะที่ใบธงยังห่อหุ้มช่อดอกตัวผู้อยู่ออกจากลำต้น (รูป 4-9) เพื่อป้องกันมิให้เกสรตัวผู้ผสมกับเกสรตัวเมียที่จะเจริญเติบโตตามมาซึ่งจะทำให้ฝักข้าวโพดอ่อนที่ได้มีเมล็ดฝ่อลีบติดกับฝัก ไม่เกิดเป็นคุ่มขาวขึ้นเมื่อเก็บรักษาไว้ข้ามวัน นอกจากนี้การดึงช่อดอกตัวผู้ยังช่วยให้เก็บเกี่ยวฝักได้เร็วขึ้น ฝักสดได้น้ำหนักและมีคุณภาพดี การดึงช่อดอกตัวผู้จะต้องกระทำก่อนที่ช่อดอกตัวผู้จะคลี่บานเพราะถ้าช่อดอกตัวผู้คลี่บานแล้วจะเกิดการผสมพันธุ์ได้จะทำให้ฝักข้าวโพดมีเมล็ดโป่งพองขึ้นและถ้าปล่อยให้ฝักข้าวโพดแก่ก็จะมีลักษณะเหมือนฝักข้าวโพดที่นิยมนำมาต้มรับประทานกันนั่นเอง



ศูนย์วิทยทรัพยากร
รูปที่ 4-8 ช่อคอกตัวผู้
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



รูปที่ 4-9 การดึงช่อคอกตัวผู้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ช่อดอกตัวผู้ที่ดึงออก (รูป 4-10) แล้วเกษตรกรสามารถขายให้กับผู้เลี้ยงโคเหน่ได้ในราคา รดสลี่ละ 40 บาท ในพื้นที่ 1 ไร่ จะได้ช่อดอกตัวผู้ประมาณ 3-4 รดสลี่ รดสลี่มีขนาดกว้าง 0.80 เมตร ยาว 1.50 เมตร สูง 0.60 เมตร เกษตรกรบางรายจะนำไปใช้เลี้ยงโคเหน่ แต่ บางรายก็จะทิ้งไป

2.8 การเก็บเกี่ยว

หลังจากดึงช่อดอกตัวผู้ออกแล้วประมาณ 4-5 วัน หรือระยะที่ไหมของข้าวโพดเผล่พ้น จากปลายฝักประมาณ 1-3 เซนติเมตร จะเป็นระยะที่เกษตรกรเริ่มทำการเก็บเกี่ยวข้าวโพดฝัก อ่อนฝักแรกได้แล้ว เนื่องจากในระยะนี้เป็นระยะที่ฝักของข้าวโพดฝักอ่อนจะมีขนาดฝักตรงตาม ความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมหรือตลาด การเก็บเกี่ยวเกษตรกรจะเก็บโดยใช้มือหักให้ ตัดโคนของฝัก (รูป 4-11) แล้วใส่ไว้ในถุงปุ๋ย (รูป 4-12) เพื่อรอพ่อค้าคนกลางมารับไป ข้าวโพด แต่ละต้นจะเก็บเกี่ยวฝักอ่อนได้ประมาณ 2-3 ฝัก การเก็บฝักอ่อนจะเริ่มเก็บจากฝักแรกซึ่งอยู่ บนสุดของลำต้นจนกระทั่งหมดก่อนแล้วจึงเริ่มเก็บฝักที่ 2 และฝักที่ 3 ซึ่งอยู่ถัดจากฝักแรกลงมา การเก็บเกี่ยวฝักอ่อนจะกระทำต่อเนื่องกันประมาณ 7-10 วัน

ฝักข้าวโพดอ่อนไม่ควรปล่อยให้วางบนต้นนานจนกระทั่งไหมข้าวโพดเผล่ออกมาจากปลาย ฝักยาวเกินกว่า 3 เซนติเมตร เพราะจะทำให้ฝักข้าวโพดอ่อนที่ได้มีขนาดใหญ่เกินขนาดที่โรงงาน หรือผู้รับซื้อต้องการและในขณะที่เก็บเกี่ยวควรจะทำต่อเนื่องกันทุกวันจะหยุดไม่ได้เนื่องจากข้าว โพดฝักอ่อนเจริญเติบโตได้เร็ว ซึ่งอาจทำให้ขนาดของฝักใหญ่เกินขนาดที่โรงงานหรือผู้รับซื้อต้อง การได้เช่นกัน นอกจากนี้ข้าวโพดฝักอ่อนที่เก็บเกี่ยวเสร็จแล้วควรจัดส่งให้ผู้รับซื้อทันทีหรือควรกะ เวลาให้เสร็จทันกับเวลาที่พ่อค้าผู้รับซื้อจะมารับผลผลิต ทั้งนี้เพราะฝักข้าวโพดอ่อนที่หักออกจากลำ ตัดแล้วไม่ควรทิ้งไว้นานเกิน 2 วัน เนื่องจากจะทำให้สูญเสียน้ำหนักและคุณภาพของฝักอ่อนอันเนื่อง มาจากการคายน้ำของฝักได้ดังนั้น ฝักข้าวโพดอ่อนที่หักออกจากลำต้นแล้วควรเก็บไว้ในที่ร่มหรือบรรจุ ลงในภาชนะ เช่น กระสอบ หรือ ถุงปุ๋ย เพื่อป้องกันการสูญเสียน้ำหนักและพร้อมที่จะทำการขน ส่งให้ผู้รับซื้อได้ทันที



รูปที่ 4-10 ช่อดอกตัวผู้ที่ตั้งออกแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

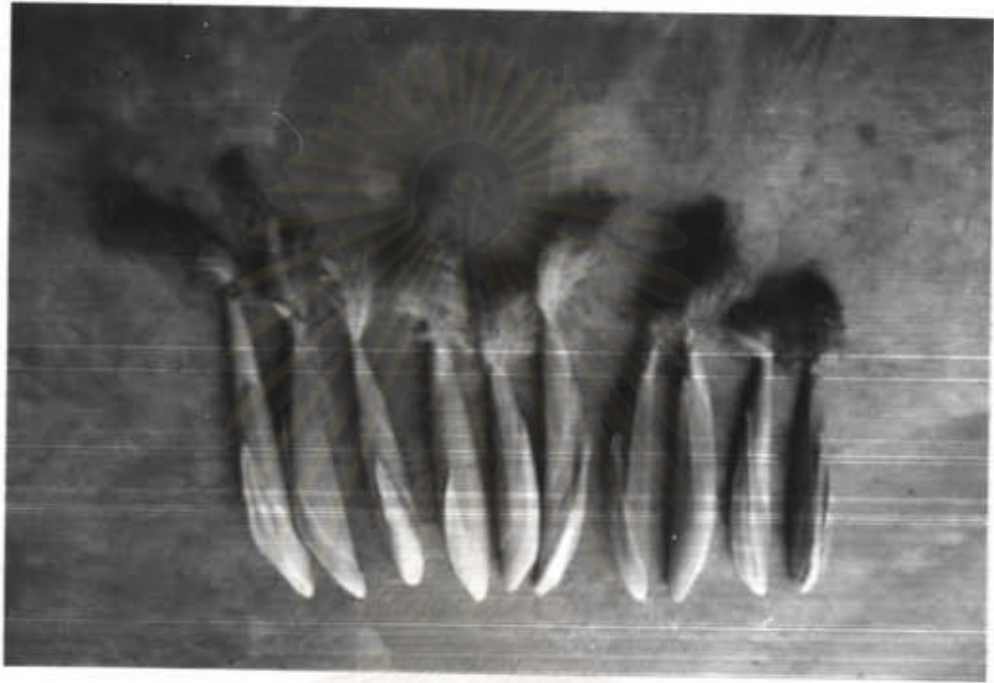


รูปที่ 4-11 การตัดฝักข้าวโพดอ่อนจากลาต้น

ศูนย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

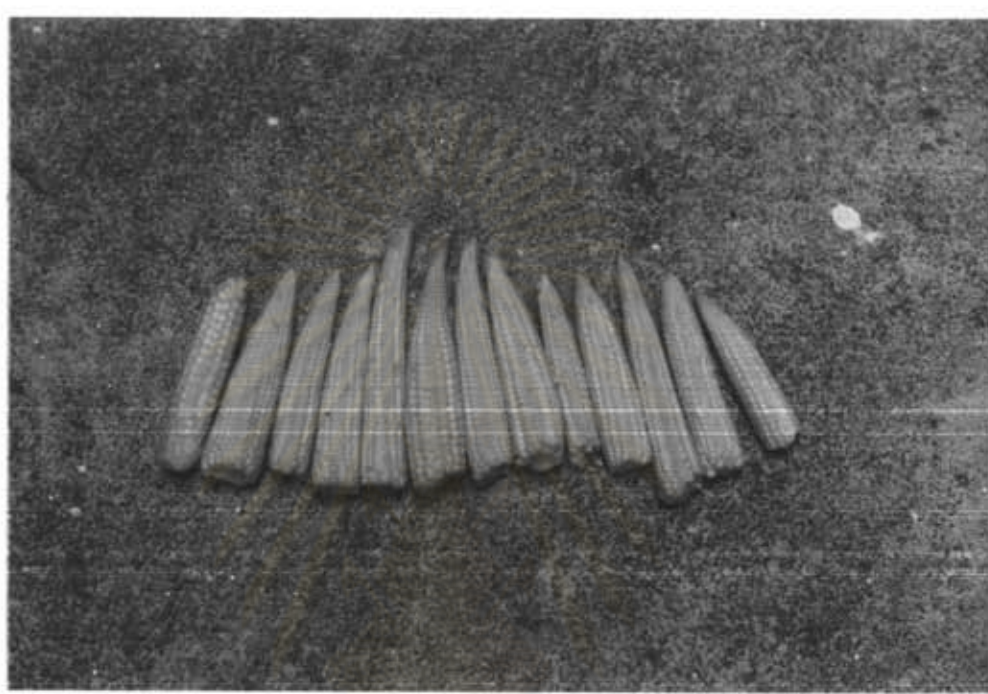


รูปที่ 4-12 ผักข้าวโพดอ่อนที่หักออกแล้วจะถูกบรรจุในถุงปุ๋ยเพื่อรอพ่อค้ามารับ



รูปที่ 4-13 แสดงฝักข้าวโพดอ่อนที่หักออกจากลาต้นแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



รูปที่ 4-14 ข้าวโพดฝักอ่อนที่ปอกเปลือกแล้วใช้สำหรับบริโภค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเก็บเกี่ยวส่วนใหญ่จะเริ่มทำการเก็บผักเวลา 7.00 น. จนกระทั่งถึง 12.00 น. ของทุกวันเป็นระยะเวลา 7-10 วัน

2.9 การตัดต้นเก่า

หลังจากการเก็บเกี่ยวสิ้นสุดลง ต้นข้าวโพดเก่าที่เหลือยังคงสีเขียวอยู่ เกษตรกรส่วนใหญ่จะไม่ตัดเอง เนื่องจากจะมีผู้เลี้ยงโคนมมารับซื้อในราคาไร่ละประมาณ 300-400 บาท โดยผู้รับซื้อดังกล่าวจะเป็นผู้มาตัดต้นเก่าเอง เพื่อนำต้นข้าวโพดไปเป็นอาหารของโคนมซึ่งสามารถใช้เป็นอาหารหยาบได้อย่างดีเพราะมีคุณค่าทางโภชนาการสูง

3. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประกอบด้วย

3.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน

จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีที่ดินเป็นของตนเองไม่มากพอ จึงต้องเช่าที่ดินจากผู้อื่นในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนซึ่งค่าเช่าที่ดินจะคิดเป็นรายปีประมาณ ปีละ 300-500 บาท ต่อไร่ ส่วนที่ดินที่เกษตรกรมีอยู่เป็นของตนเองและใช้ในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนนั้นผู้วิจัยจะถือว่า มีค่าเช่าที่ดินปีละ 300-500 บาท ต่อไร่ เช่นเดียวกับกรณีที่ต้องเช่าที่ดินจากผู้อื่น

ส่วนค่าภาษีที่ดินนั้นเกษตรกรต้องเสียไร่ละ 5 บาทต่อปีซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมากจนไม่มีผลกระทบต่อต้นทุนในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน และในขณะเดียวกันเกษตรกรส่วนใหญ่จะเช่าที่ดินซึ่งผู้ให้เช่าจะเป็นผู้เสียภาษีที่ดินเองผู้วิจัยจึงไม่นำเข้ามาเป็นปัจจัยในการคำนวณต้นทุนดังกล่าว

3.2 ค่าซ่อมแซม

อุปกรณ์ส่วนใหญ่ที่จะก่อให้เกิดค่าซ่อมแซม ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ ซึ่งค่าซ่อมแซมที่เกิดขึ้นจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการใช้งานและการดูแลรักษาของเกษตรกรแต่ละราย นอกจากนั้นยังมีอุปกรณ์

พวกจอบซึ่งเมื่อเกิดการเสียหายขึ้น เกษตรกรมักซ่อมแซมเองได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย แต่จากการสำรวจของผู้วิจัยพบว่าค่าซ่อมแซมอุปกรณ์นี้เกิดขึ้นน้อยมากและไม่เกิดขึ้นบ่อยนัก

3.3 ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์

ค่าเสื่อมราคาเกิดขึ้นเนื่องจากการตัดราคาทุนของอุปกรณ์ที่นำมาใช้เกี่ยวกับการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนเป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุการใช้งานของอุปกรณ์นั้น ๆ อุปกรณ์เหล่านี้ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องฉีดยาฆ่าแมลง จอบ สายยางรดน้ำ เป็นต้น ส่วนรายละเอียดในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์แต่ละชนิดจะได้อธิบายต่อไปในส่วนของการคำนวณต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน

3.4 ต้นทุนเสียโอกาส

ต้นทุนเสียโอกาส หมายถึง ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่เกษตรกรจะได้รับถ้าเกษตรกรเลือกนำเงินที่จะมาใช้ลงทุนปลูกข้าวโพดฝักอ่อนไปลงทุนในลักษณะอื่น เช่น นำไปฝากธนาคารหรือนำไปลงทุนปลูกพืชฝักอย่างอื่น แต่ในที่นี้จะขอกำหนดเฉพาะกรณีที่เกษตรกรนำเงินลงทุนปลูกข้าวโพดฝักอ่อนไปให้ผู้อื่นกู้แทน ซึ่งผู้วิจัยจะคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เท่ากับ 15 % ต่อปี เนื่องจากอัตราดังกล่าวเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมโดยทั่วไปของเกษตรกรในพื้นที่สำรวจในขณะที่ทำการวิจัย (ประมาณปลายปี 2532) ส่วนระยะเวลาของการคำนวณดอกเบี้ยเงินกู้นั้นจะคิดเท่ากับระยะเวลาในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนแต่ละครั้งคือ 55 วัน

3.5 ค่าขนส่ง

จากการสำรวจพบว่าผู้รับซื้อข้าวโพดฝักอ่อนส่วนใหญ่จะเป็นพ่อค้าคนกลางซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ไม่ไกลจากแหล่งปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ดังนั้นพ่อค้าคนกลางส่วนใหญ่จะเป็นผู้มารับผลผลิตจากไร่ของเกษตรกรโดยตรง ทำให้เกษตรกรไม่ต้องขนผลผลิตไปเก็บไว้ที่อื่นก่อน จึงไม่ต้องเสียค่าขนส่งแต่อย่างใด

การคำนวณต้นทุนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน

จากส่วนประกอบของค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการคำนวณต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนแบบร่องลูกพูกตามทีกล่าวก่อนแล้วข้างต้นสามารถจำแนกค่าใช้จ่ายในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนได้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายผันแปร (Variable Expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละงวดของการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะมีลักษณะแปรเปลี่ยนไปในอัตราส่วนเดียวกับปริมาณการผลิตเช่น ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าไถพรวนดินและค่าโดยร่องลูกพูก เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่ายคงที่ (Fixed Expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จะต้องเกิดขึ้นไม่ว่าปริมาณการผลิตจะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ค่าใช้จ่ายคงที่นี้จะมีลักษณะแปรผกผันกับปริมาณการผลิต กล่าวคือถ้าปริมาณการผลิตเกิดขึ้นมาก ค่าใช้จ่ายคงที่ต่อหน่วยจะลดลง แต่ถ้าปริมาณการผลิตเกิดขึ้นน้อยค่าใช้จ่ายคงที่ต่อหน่วยจะสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายคงที่นี้ส่วนใหญ่จะจ่ายออกไปเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่า 1 งวดของการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ในการคำนวณต้นทุนจะนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาคิดเป็นค่าใช้จ่ายของแต่ละงวดการปลูกโดยการเฉลี่ยตามอายุการใช้งานของอุปกรณ์นั้น ๆ หรือเฉลี่ยตามระยะเวลาของสัญญาเช่าต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้แก่ ค่าเช่าที่ดิน ค่าเครื่องสูบน้ำ ค่าสายยางรดน้ำ เป็นต้น

การคำนวณต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่

ก. ต้นทุนผันแปร จะนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาคำนวณโดยคิดเป็นต้นทุนต่อไร่ต่อการปลูก 1 ครั้ง ได้แก่ ต้นทุนวัสดุ ต้นทุนค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ สามารถคำนวณได้ดังนี้

ต้นทุนวัสดุ

$$1. \text{ ค่าเมล็ดพันธุ์} = \text{จำนวนเมล็ดพันธุ์ (กิโลกรัม)} \times \text{ราคาต่อกิโลกรัม}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$2. \text{ ค่าปุ๋ย} = \text{จำนวนกระสอบ} \times \text{ราคาต่อกระสอบ}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$3. \text{ ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช}$$

$$3.1 \text{ ค่ายาคลุมหญ้า} = \text{จำนวนสารเคมีที่ใช้} \times \text{ราคาต่อหน่วย}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$3.2 \text{ ค่ายาส่อมค} = \text{จำนวนสารเคมีที่ใช้} \times \text{ราคาต่อหน่วย}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$4. \text{ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง} = \text{จำนวนลิตร} \times \text{ราคาต่อลิตร}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

ต้นทุนค่าแรงงาน

1. ค่าแรงไปพรวนดินต่อไร่

2. ค่าแรงไถยกร่องต่อไร่

3. ค่าแรงขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ดต่อไร่

4. ค่าแรงงานถอนแยก = จำนวนคน x จำนวนวัน x อัตราค่าแรงต่อวัน

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

5. ค่าแรงงานใส่ปุ๋ย = จำนวนคน x จำนวนวัน x อัตราค่าแรงต่อวัน

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

6. ค่าแรงงานดึงข่อดอกตัวผู้ = จำนวนคน x จำนวนวัน x อัตราค่าแรงต่อวัน

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

7. ค่าแรงงานหว่าน = จำนวนคน x จำนวนวัน x อัตราค่าแรงต่อวัน

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

8. ค่าแรงงานเก็บฝัก = จำนวนคน x จำนวนวัน x อัตราค่าแรงต่อวัน

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)



ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้แก่ ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ และต้นทุนค่าเสียโอกาส

$$1. \text{ ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ} = \frac{\text{จำนวนเงินที่จ่ายเพื่อการซ่อมแซมเครื่องมือต่อการปลูกหนึ่งครั้ง}}{\text{จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)}}$$

$$2. \text{ ต้นทุนค่าเสียโอกาส} = \text{ต้นทุนผันแปรที่เป็นเงินสด} \times 0.15 \times 55$$

360

ข. ต้นทุนคงที่ จะนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาคำนวณเป็นต้นทุนต่อไร่ต่อการปลูก 1 ครั้ง เช่นกัน ซึ่งแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

$$1. \text{ ค่าเช่าที่ดิน} = \frac{\text{ราคาค่าเช่าต่อไร่ต่อปี}}{\text{จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี}}$$

2. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ การคำนวณค่าเสื่อมราคาจะใช้วิธีเส้นตรง (Straight Line Method) โดยถือว่ามีการใช้สินทรัพย์ถาวรเท่ากันทุกปี และได้ประมาณอายุการใช้งานตามความเป็นจริง ผู้ประกอบการคำนวณค่าเสื่อมราคาเป็นดังนี้

$$\text{ค่าเสื่อมราคาต่อปี} = \frac{\text{ราคาทุนของสินทรัพย์} - \text{ราคาซากของสินทรัพย์}}{\text{อายุการใช้งานของสินทรัพย์}}$$

สินทรัพย์ถาวรที่มีใช้ในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน มีดังนี้

สินทรัพย์	ประมาณอายุการใช้งาน (ปี)
1. เครื่องสูบน้ำ	10
2. เครื่องฉีดยา	10
3. จอบ	5
4. สายยางรดน้ำ	5

ดังนั้นค่าเสื่อมราคาต่อไร่ต่อครั้ง = ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์เครื่องมือต่อการปลูกหนึ่งครั้ง

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

3. ต้นทุนค่าเสียโอกาส = ต้นทุนคงที่ที่เป็นเงินสด x 0.15 x 55

360

ต้นทุนคงที่ที่เป็นเงินสด ประกอบด้วย ค่าเช่าที่ดินต่อไร่ต่อการปลูกหนึ่งครั้งและเงินลงทุนในอุปกรณ์เครื่องมือคิดเฉลี่ยต่อไร่ต่อการปลูกหนึ่งครั้ง หรือเท่ากับ ค่าเช่าที่ดินต่อไร่ต่อการปลูกหนึ่งครั้งบวกด้วยเงินลงทุนในอุปกรณ์เครื่องมือต่อไร่ต่อการปลูกหนึ่งครั้ง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนอกจากจะแบ่งต้นทุนออกเป็นต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่แล้ว ยังได้แบ่งต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้น ออกเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด และค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสดอีกด้วย

ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายเงินสดออกไป เช่น ค่าเมล็ดพันธุ์
ค่าปุ๋ย ค่าแรงงานที่จ้าง เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นำมาได้จ่ายเป็นเงินสดออกไปเกิดจากการประเมินค่า โดยถือตามราคาของสินค้าหรืออัตราค่าจ้างของท้องถิ่น เช่น ค่าแรงงานในครอบครัว แรงงานเลิกเปลี่ยน ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ เป็นต้น

สำหรับการศึกษาในบทนี้จะแบ่งการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. การคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐม

2. การคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ของจังหวัดราชบุรี

3. การคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐม

4. การคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดราชบุรี

1. การคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐม

จากข้อมูลที่ได้โดยการสำรวจและออกแบบสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนจำนวน 58 ราย รวมเนื้อที่ 299 ไร่ ได้ต้นทุนทั้งสิ้น 444,884.64 บาท ได้ผลผลิตรวมทั้งสิ้น 326,300 กิโลกรัม ขายได้ราคากิโลกรัมละ 2.75 บาท เป็นเงิน 897,325 บาท (รายละเอียดในภาคผนวก ข) สามารถสรุปเป็นต้นทุนต่าง ๆ เจลี่ยต่อไร่ ได้ดังนี้

ต้นทุนกัมเบร

ต้นทุนวัสดุ

$$1. \text{ ค่าเมล็ดพันธุ์} = \text{จำนวนเมล็ดพันธุ์ (กิโลกรัม)} \times \text{ราคาต่อกิโลกรัม}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$= 48,009$$

299

$$= 160.57 \text{ บาท}$$

$$2. \text{ ค่าปุ๋ย} = \text{จำนวนกระสอบ} \times \text{ราคาต่อกระสอบ}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$= 152,620$$

299

$$= 510.43 \text{ บาท}$$

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

$$3.1 \text{ ค่ายาคลุมหญ้า} = \text{จำนวนสารเคมีที่ใช้} \times \text{ราคาต่อหน่วย}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$= 5,235$$

299

$$= 17.51 \text{ บาท}$$

$$3.2 \text{ ค่ายาส้มค} = \text{จำนวนสารเคมีที่ใช้} \times \text{ราคาต่อหน่วย}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$= 970.50$$

299

$$= 3.25 \text{ บาท}$$

$$\text{รวมค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช} = 17.51 + 3.25 = 20.76 \text{ บาท}$$

$$4. \text{ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง} = \text{จำนวนลิตร} \times \text{ราคาต่อลิตร}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$= 13,605$$

299

$$= 45.50 \text{ บาท}$$

ต้นทุนค่าแรงงาน

1. ค่าแรงไถพรวนดิน ไร่ละ 80 บาท

2. ค่าแรงไถยกร่อง ไร่ละ 80 บาท

3. ค่าแรงขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ไร่ละ 130 บาท

$$4. \text{ ค่าแรงงานใส่ปุ๋ย} = \text{จำนวนคน} \times \text{จำนวนวัน} \times \text{อัตราค่าแรงต่อวัน}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$= 7,180$$

299

$$= 24.01 \text{ บาท}$$

$$5. \text{ ค่าแรงงานดึงช็อคคอกตัวผู้} = \text{จำนวนคน} \times \text{จำนวนวัน} \times \text{อัตราค่าแรงต่อวัน}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$= 8,790$$

299

$$= 29.40 \text{ บาท}$$

6. ค่าแรงงานไถหน้า

$$= \text{จำนวนคน} \times \text{จำนวนวัน} \times \text{อัตราค่าแรงต่อวัน}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$= 38,880$$

299

$$= 130.03 \text{ บาท}$$

7. ค่าแรงงานเก็บฝัก

$$= \text{จำนวนคน} \times \text{จำนวนวัน} \times \text{อัตราค่าแรงงานต่อวัน}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$= 43,080$$

299

$$= 144.08 \text{ บาท}$$

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

$$1. \text{ ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ} = \text{จำนวนเงินที่จ่ายเพื่อการซ่อมแซมเครื่องมือต่อการปลูกหนึ่งครั้ง}$$

จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)

$$= 4,800$$

299

$$= 16.05 \text{ บาท}$$

$$2. \text{ ต้นทุนค่าเสียโอกาส} = \text{ต้นทุนผันแปรที่เป็นเงินสด} \times 0.15 \times 55$$

360

$$= 1,370.83 \times 0.15 \times 55$$

360

$$= 31.41 \text{ บาท}$$

ต้นทุนคงที่

$$1. \text{ ค่าเช่าที่ดิน} = \frac{\text{ราคาค่าเช่าต่อไร่ต่อปี}}{\text{จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี}}$$

$$= \frac{300}{5}$$

$$= 60 \text{ บาท}$$

$$2. \text{ ค่าเสื่อมราคาต่อไร่ต่อครั้ง} = \frac{\text{ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์เครื่องมือต่อครั้ง}}{\text{จำนวนเนื้อที่รวม (ไร่)}}$$

$$= \frac{8,007.20}{299}$$

$$= 26.78 \text{ บาท}$$

$$3. \text{ ต้นทุนค่าเสียโอกาส} = \text{ต้นทุนคงที่ที่เป็นเงินสด} \times 0.15 \times 55$$

$$= 360$$

$$= (60+218.62) \times 0.15 \times 55$$

360

$$= 6.39 \text{ บาท}$$

ต้นทุนคงที่ที่เป็นเงินสดเท่ากับค่าเช่าที่ดินต่อไร่ต่อครั้งบวกด้วยค่าอุปกรณ์เครื่องมือต่อไร่ต่อครั้ง

สำหรับทางด้านรายได้ จากการออกแบบสอบถามปรากฏตามตารางที่ 5-14 (ภาคผนวก ข) ได้ผลผลิตรวมทั้งสิ้น 326,300 กิโลกรัม จากเนื้อที่ปลูกรวม 299 ไร่ สามารถคิดเป็นผลผลิตเฉลี่ยได้ไร่ละ 1,091.30 กิโลกรัม ขายได้ราคา กิโลกรัมละ 2.75 บาท นอกจากนี้ เกษตรกรยังสามารถขายผลผลิตพลอยได้จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนดังนี้ คือ

1. ข่อกอกตัวผู้ขายได้ในราคาสดเฉลี่ยละ 30 บาท ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ จะได้ข่อกอกตัวผู้ 4 รดสด
2. ลาดันเก่าที่เก็บฝักอ่อนหมดแล้วขายได้ในราคาไร่ละ 400 บาท

รายละเอียดของการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ของจังหวัดนครปฐมตามที่กล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ตามตาราง 4-1 และ 4-2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตาราง 4-1 จะเห็นว่าต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ในจังหวัดนครปฐมเท่ากับ 1,487.91 บาท แบ่งเป็นต้นทุนผันแปรเท่ากับ 1,394.74 บาท และต้นทุนคงที่ 93.17 บาท ในส่วนของต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 737.26 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 617.52 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 39.96 บาท ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากและควรให้ความสนใจเป็นพิเศษมากที่สุด คือ ค่าปุ๋ย มีจำนวนเท่ากับ 510.43 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่า 1 ใน 3 ของต้นทุนผันแปรทั้งหมด ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากรองลงมา คือ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรงงานในการขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ค่าแรงงานในการให้น้ำ

ตารางที่ 4-1 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐม

(บาท/ไร่/ครั้ง)

๑๘

	เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม	ต้นทุนรวมคิดเป็นร้อยละ
ต้นทุนผันแปร				
ค่าวัสดุ				
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	160.57		160.57	10.79
2. ค่าปุ๋ย	510.43		510.43	34.31
3. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	20.76		20.76	1.39
4. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	45.50		45.50	3.06
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	737.26		737.26	49.55
ค่าแรงงาน				
1. โภทรวาดิน	80.00		80.00	5.38
2. โภยกร่อง	80.00		80.00	5.38
3. ขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด	130.00		130.00	8.74
4. วัสดุปลูก		24.01	24.01	1.61
5. ดึงขี้คอกคั่วผู้		29.40	29.40	1.97
6. วัสดุอื่น ๆ		130.03	130.03	8.74
7. เก็บฝัก		144.08	144.08	9.68
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	290.00	327.52	617.52	41.50
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ				
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	16.05		16.05	1.08
2. ต้นทุนเสียโอกาส		23.91	23.91	1.61
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	16.05	23.91	39.96	2.69
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,043.31	351.43	1,394.74	93.74
ต้นทุนคงที่				
1. ค่าเช่าที่ดิน	60.00		60.00	4.03
2. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ		26.78	26.78	1.80
3. ต้นทุนค่าเสียโอกาส		6.39	6.39	0.43
รวมต้นทุนคงที่	60.00	33.17	93.17	6.26
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,103.31	384.60	1,487.91	100.00
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)			1,091.30	
ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม			1.28	
ต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม			0.08	
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม			1.36	
รายได้จากการขายต่อกิโลกรัม			2.75	

ตารางที่ 4-2 ก้าวไร (ขาดทุน) จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของเกษตรกรที่มีพื้นที่
ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ของจังหวัดนครปฐม

	บาท/ไร่/ครั้ง
รายได้	
จากการขายข้าวโพดฝักอ่อน 1,091.30 กิโลกรัม @ 2.75 บาท	3,001.09
จากการขายช่อคอกตัวผู้ 4 สาลี @ 30 บาท	120.00
จากการขายลาต้นไร่ละ 400 บาท	400.00
รวมรายได้	3,521.09
ต้นทุนผันแปร	1,394.74
ก้าวไรส่วนเกิน	2,126.35
ต้นทุนคงที่	93.17
ก้าวไรสุทธิ	2,033.18

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

และค่าแรงงานในการเก็บผัก ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 160.57 130 130.03 และ 144.08 บาท ตามลำดับ ซึ่งมีจำนวนรวมกันเป็นจำนวนถึง 2 ใน 5 ของต้นทุนผันแปรทั้งหมด ดังนั้นการประหยัดค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะช่วยลดต้นทุนการปลูกลงได้อย่างมาก ในส่วนของต้นทุนคงที่นั้นจะมีค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 60 บาท

ต้นทุนทั้งหมด ถือเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดได้ 1,103.31 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด 384.60 บาท

สำหรับรายได้ จากการสำรวจปรากฏว่าได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 1,091.30 กิโลกรัม ซึ่งจะทำให้ได้ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.36 บาท แบ่งเป็นต้นทุนผันแปร 1.28 บาท และต้นทุนคงที่ 0.08 บาท ส่วนราคาขายเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.75 บาท ถ้าไม่รวมรายได้จากผลพลอยได้อื่น ๆ แล้ว จะทำให้เกษตรกรมีกำไรสุทธิเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.39 บาท

เมื่อนำต้นทุนต่อไร่ที่ได้มาคำนวณเป็นร้อยละโดยให้ต้นทุนการปลูกทั้งหมดต่อไร่เท่ากับ 100 บาท จะได้ต้นทุนผันแปรทั้งหมด 93.74 บาท ต้นทุนคงที่ 6.26 บาท ส่วนต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 49.55 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 41.51 บาทและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก 2.69 บาท ซึ่งค่าปุ๋ยนับว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 34.31 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากรองลงมา ได้แก่ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรงงานในการขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ค่าแรงงานในการให้น้ำและค่าแรงงานในการเก็บผักซึ่งคำนวณได้ 10.79 บาท 8.74 บาท 8.74 บาท และ 9.68 บาท ตามลำดับ ส่วนต้นทุนคงที่นั้น ค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็น 4.03 บาท

จากตารางที่ 4-2 เป็นการคำนวณกำไร (ขาดทุน) จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของการปลูกในแต่ละครั้งของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ในจังหวัดนครปฐมซึ่งพบว่า นอกจากเกษตรกรจะมีรายได้จากการขายข้าวโพดฝักอ่อนแล้ว เกษตรกรยังมีรายได้จากการขายช่อดอกตัวผู้ในราคาสดลำละ 30 บาท พื้นที่ปลูก 1 ไร่ สามารถขายได้ 4 รดลำ และเกษตรกรยังมีรายได้จากการขายลาต้นเก่าได้อีกไร่ละ 400 บาท ทำให้ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ เกษตรกรจะมีรายได้รวมทั้งสิ้น 3,521.09 บาท ส่วนต้นทุนการปลูกทั้งสิ้น 1,487.91 บาท ดังนั้น ในการปลูก 1 ครั้ง

ของพื้นที่ปลูก 1 ไร่ เกษตรกรจะได้กำไรสุทธิ 2,033.18 บาท ซึ่งเป็นผลตอบแทนที่นับว่าสูงมากจากการปลูกไหมแต่ละครั้ง

2. การคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ของจังหวัดราชบุรี

จากข้อมูลที่ได้โดยการสำรวจและออกแบบสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนจำนวน 40 ราย รวมเนื้อที่ 234 ไร่ ได้ต้นทุนทั้งสิ้น 368,351.66 บาท (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

สำหรับทางด้านรายได้ จากการออกแบบสอบถามปรากฏตามตารางที่ 6-15 (ภาคผนวก ค) จากเนื้อที่ปลูกรวม 234 ไร่ ได้ผลผลิตรวมทั้งสิ้น 256,000 กิโลกรัม ขายได้ราคากิโลกรัมละ 2.75 บาท เป็นเงิน 704,000 บาท สามารถคิดเป็นผลผลิตเฉลี่ยได้ไร่ละ 1,094.02 กิโลกรัม นอกจากนี้ เกษตรกรยังสามารถขายผลผลิตพลอยได้จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนดังนี้ คือ

1. ซ่อดอกตัวผู้ขายได้ในราคาสดสาละ 30 บาท ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ จะได้ซ่อดอกตัวผู้ 4 รดสาละ
2. ลำต้นเก่าที่เก็บฝักอ่อนหมดแล้วขายได้ในราคาไร่ละ 400 บาท

รายละเอียดของการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ของจังหวัดราชบุรี ที่กล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ตามตาราง 4-3 และ ตาราง 4-4

จากตาราง 4-3 จะเห็นว่าต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ในจังหวัดราชบุรีเท่ากับ 1,574.15 บาท แบ่งเป็นต้นทุนผันแปรเท่ากับ 1,434.79 บาท และต้นทุนคงที่ 139.36 บาท ในส่วนของต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 762.65 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 631.18 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 40.96 บาท ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากและควรรู้ให้ความสนใจเป็นพิเศษมากที่สุด คือ ค่าปุ๋ย มีจำนวนเท่ากับ 487.97 บาท

ตารางที่ 4-3 ต้นทุนการปลูกข้าวหัดฝักอ่อนต่อไร่ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน
10 ไร่ ของจังหวัดราชบุรี

102

	(บาท/ไร่/ครั้ง)			
	เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม	ต้นทุนรวมคิดเป็นร้อยละ
ต้นทุนผันแปร				
ค่าวัสดุ				
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	189.77		189.77	12.06
2. ค่าปุ๋ย	487.97		487.97	31.00
3. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	30.37		30.37	1.93
4. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	54.54		54.54	3.46
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	762.65		762.65	48.45
ค่าแรงงาน				
1. ไถ พรวนดิน	85.00		85.00	5.40
2. ค่าไถยกทรง	85.00		85.00	5.40
3. บุคหลุมปลูกและหยอดเมล็ด	130.00		130.00	8.26
4. ถอนแยก		22.44	22.44	1.42
5. ไล่ปุ๋ย		20.09	20.09	1.28
6. หึงขี้คอกตัวผู้		30.06	30.06	1.91
7. ใช้น้ำ		130.00	130.00	8.26
8. เก็บฝัก		128.59	128.59	8.17
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	300.00	331.18	631.18	40.10
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ				
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	16.24		16.24	1.03
2. ต้นทุนเสียหายอากาศ		24.72	24.72	1.57
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	16.24	24.72	40.96	2.60
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,078.89	355.90	1,434.79	91.15
ต้นทุนคงที่				
1. ค่าเช่าที่ดิน	100.00		100.00	6.35
2. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ		31.16	31.16	1.98
3. ต้นทุนค่าเสียหายอากาศ		8.20	8.20	0.52
รวมต้นทุนคงที่	100.00	39.36	139.36	8.85
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,178.89	395.26	1,574.15	100.00
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)			1,094.02	
ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม			1.31	
ต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม			0.13	
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม			1.44	
รายได้จากการขายต่อกิโลกรัม			2.75	

ตารางที่ 4-4 กวาไร (ขาดทุน)จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของเกษตรกรที่มี
พื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ของจังหวัดราชบุรี

	(บาท/ไร่/ครั้ง)
	(บาท/ไร่/ครั้ง)
รายได้	
จากการขายข้าวโพดฝักอ่อน 1,094.02 กิโลกรัม @ 2.75 บาท	3,008.55
จากการขายช่อดอกตัวผู้ 4 สาลี @ 30 บาท	120.00
จากการขายลาต้นไร่ละ 400 บาท	400.00
รวมรายได้	3,528.55
ต้นทุนผันแปร	1,434.79
กวาไรส่วนเกิน	2,093.76
ต้นทุนคงที่	139.36
กวาไรสุทธิ	1,954.40

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่า 1 ใน 3 ของต้นทุนผันแปรทั้งหมด ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากรองลงมา คือ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรงงานในการขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ค่าแรงงานในการให้น้ำ และค่าแรงงานในการเก็บผัก ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 189.77 130 130 และ 128.59 บาท ตามลำดับ ซึ่งมีจำนวนรวมกันเป็นจำนวนถึง 2 ใน 5 ของต้นทุนผันแปรทั้งหมด ดังนั้น การประหยัดค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะช่วยลดต้นทุนการปลูกลงได้อย่างมาก ในส่วนของต้นทุนคงที่นั้นจะมีค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 100 บาท

ต้นทุนทั้งหมด ถือเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดได้ 1,178.89 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด 395.26 บาท

สำหรับรายได้ จากการสำรวจปรากฏว่าได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 1,094.02 กิโลกรัม ซึ่งจะทำให้ได้ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.44 บาท ส่วนราคาขายเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.75 บาท ถ้านำรวมรายได้จากผลพลอยได้อื่น ๆ แล้ว จะทำให้เกษตรกรมีกำไรสุทธิเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.31 บาท

เมื่อนำต้นทุนต่อไร่ที่ได้มาคำนวณเป็นร้อยละโดยให้ต้นทุนการปลูกทั้งหมดต่อไร่เท่ากับ 100 บาท จะได้ต้นทุนผันแปรทั้งหมด 91.15 บาท ต้นทุนคงที่ 8.85 บาท ส่วนต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 48.45 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 40.10 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก 2.60 บาท ซึ่งค่าปุ๋ยนับว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 31 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากรองลงมา ได้แก่ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรงงานในการขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ค่าแรงงานในการให้น้ำและค่าแรงงานในการเก็บผักซึ่งคำนวณได้ 12.06 บาท 8.26 บาท 8.26 บาท และ 8.17 บาท ตามลำดับ ส่วนต้นทุนคงที่นั้น ค่าเช่าที่ดินนับเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 6.35 บาท

จากตารางที่ 4-4 เป็นการคำนวณกำไร(ขาดทุน)จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของการปลูกในแต่ละครั้งของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ในจังหวัดราชบุรีซึ่งพบว่า นอกจากเกษตรกรจะมีรายได้จากการขายข้าวโพดฝักอ่อนแล้ว เกษตรกรยังมีรายได้จากการขายช่อดอกตัวผู้ในราคาสดเฉลี่ย 30 บาท พื้นที่ปลูก 1 ไร่ สามารถขายได้ 4 รดสด และ

เกษตรกรยังมีรายได้จากการขายลาต้นเก่าได้อีกไร่ละ 400 บาท ทำให้ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ เกษตรกรจะมีรายได้รวมทั้งสิ้น 3,528.55 บาท ส่วนต้นทุนการปลูกทั้งสิ้น 1,574.15 บาท ดังนั้น ในการปลูก 1 ครั้ง ของพื้นที่ปลูก 1 ไร่ เกษตรกรจะได้กำไรสุทธิ 1,954.40 บาท ซึ่งเป็นผลตอบแทนที่นับว่าสูงมากจากการปลูกในแต่ละครั้ง

3. การคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐม

จากข้อมูลที่ได้โดยการสำรวจและออกแบบสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนจำนวน 12 ราย รวมเนื้อที่ 170 ไร่ ได้ต้นทุนทั้งสิ้น 234,204.77 บาท ได้ผลผลิตรวมทั้งสิ้น 189,400 กิโลกรัม ขายได้ราคากิโลกรัมละ 2.75 บาท เป็นเงิน 520,850 บาท (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

สำหรับทางด้านรายได้ จากการออกแบบสอบถามปรากฏตามตารางที่ 7-14 (ภาคผนวก ง) จากเนื้อที่ปลูกรวม 170 ไร่ ได้ผลผลิตรวมทั้งสิ้น 189,400 กิโลกรัม ขายได้ราคากิโลกรัมละ 2.75 บาท เป็นเงิน 520,850 บาท สามารถคิดเป็นผลผลิตเฉลี่ยได้ไร่ละ 1,114.12 กิโลกรัม นอกจากนี้ เกษตรกรยังสามารถขายผลผลิตพลอยได้จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนดังนี้ คือ

1. ซ่อคอกตัวผู้ขายได้ในราคารดสาสี่ละ 30 บาท ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ จะได้ซ่อคอกตัวผู้ 4 รดสาสี่
2. ลาต้นเก่าที่เก็บฝักอ่อนหมดแล้วขายได้ในราคาไร่ละ 400 บาท

รายละเอียดของการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐมที่กล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ตาม ตาราง 4-5 และ ตาราง 4-6

ตารางที่ 4-5 ต้นทุนการปลูกข้าวหวัดฝักอ่อนต่อไร่ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐม

(บาท/ไร่/ครั้ง)

	เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม	ต้นทุนรวมคิดเป็นร้อยละ
ต้นทุนผันแปร				
ค่าวัสดุ				
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	140.29		140.29	10.18
2. ค่าปุ๋ย	450.04		450.04	32.65
3. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	27.00		27.00	1.96
4. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	42.40		42.40	3.08
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	659.73		659.73	47.87
ค่าแรงงาน				
1. ปลูก พรุนดิน	80.00		80.00	5.80
2. ค่าโดยร่อน	80.00		80.00	5.80
3. ขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด	130.00		130.00	9.43
4. ไล่ปุ๋ย	11.36	11.36	22.71	1.65
5. หึงช็อคคอกตัวผู้	13.90	13.90	27.79	2.02
6. ใช้น้ำ	54.30	54.30	108.59	7.88
7. เก็บฝัก	80.89	80.89	134.82	9.78
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	450.45	160.45	583.91	42.36
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ				
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	13.24		13.24	0.96
2. ต้นทุนเสียโอกาส		25.75	25.75	1.87
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	13.24	25.75	38.99	2.83
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,123.42	186.20	1,282.63	93.06
ต้นทุนคงที่				
1. ค่าเช่าที่ดิน	60.00		60.00	4.35
2. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ		28.71	28.71	2.08
3. ต้นทุนค่าเสียโอกาส		6.95	6.95	0.51
รวมต้นทุนคงที่	60.00	35.66	95.66	6.94
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,183.42	221.86	1,378.29	100.00
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)			1,114.12	
ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม			1.15	
ต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม			0.09	
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม			1.24	
รายได้จากการขายต่อกิโลกรัม			2.75	



ตารางที่ 4-6 ก้าวไร (ขาดทุน) จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของเกษตรกรที่มี
พื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐม

	บาท/ไร่/ครั้ง
รายได้	
จากการขายข้าวโพดฝักอ่อน 1,114.12 กิโลกรัม @ 2.75 บาท	3,063.82
จากการขายช่อดอกตัวผู้ 4 สาลี @ 30 บาท	120.00
จากการขายลาต้นไร่ละ 400 บาท	400.00
รวมรายได้	3,583.82
ต้นทุนกันเบร	1,282.63
ก้าวไรส่วนเกิน	2,301.19
ต้นทุนคงที่	95.66
ก้าวไรสุทธิ	2,205.53

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตาราง 4-5 จะเห็นว่าต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ในจังหวัดนครปฐมเท่ากับ 1,378.29 บาท แบ่งเป็นต้นทุนผันแปรเท่ากับ 1,282.63 บาท และต้นทุนคงที่ 95.66 บาท ในส่วนของต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 659.73 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 583.91 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 38.99 บาท ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากและควรให้ความสนใจเป็นพิเศษมากที่สุด คือ ค่าปุ๋ย มีจำนวนเท่ากับ 450.04 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่า 1 ใน 3 ของต้นทุนผันแปรทั้งหมด ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากรองลงมาคือ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรงงานในการขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ค่าแรงงานในการให้น้ำ และค่าแรงงานในการเก็บฝัก ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 140.29 130 108.59 และ 134.82 บาท ตามลำดับ ซึ่งมีจำนวนรวมกันเป็นจำนวนถึง 2 ใน 5 ของต้นทุนผันแปรทั้งหมด ดังนั้น การประหยัดค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะช่วยลดต้นทุนการปลูกลงได้อย่างมาก ในส่วนของต้นทุนคงที่นี้จะมีค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 60 บาท

ต้นทุนทั้งหมด ถือเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดได้ 1,183.42 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด 221.86 บาท

สำหรับรายได้ จากการสำรวจปรากฏว่าได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 1,114.12 กิโลกรัม ซึ่งจะทำให้ได้ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.24 บาท ส่วนราคาขายเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.75 บาท ถ้าไม่รวมรายได้จากผลพลอยได้อื่น ๆ แล้ว จะทำให้เกษตรกรมีกำไรสุทธิเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.51 บาท

เมื่อนำต้นทุนต่อไร่ที่ได้มาคำนวณเป็นร้อยละโดยให้ต้นทุนการปลูกทั้งหมดต่อไร่เท่ากับ 100 บาท จะได้ต้นทุนผันแปรทั้งหมด 93.06 บาท ต้นทุนคงที่ 6.94 บาท ส่วนต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 47.87 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 42.36 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก 2.83 บาท ซึ่งค่าปุ๋ยนับว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 32.65 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนรองลงมา ได้แก่ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรงงานในการขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ค่าแรงงานในการให้น้ำและค่าแรงงานในการเก็บฝักซึ่งคำนวณได้ 10.18 บาท 9.43 บาท 7.88 บาท และ 9.78 บาท ตามลำดับ ส่วนต้นทุนคงที่นี้ ค่าเช่าที่ดินนับเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 4.35 บาท

จากตารางที่ 4-6 เป็นการคำนวณกำไร (ขาดทุน) จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ ของการปลูกในแต่ละครั้งของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดนครปฐมซึ่งพบว่า นอกจากเกษตรกรจะมีรายได้จากการขายข้าวโพดฝักอ่อนแล้ว เกษตรกรยังมีรายได้จากการขาย ข้อดอกตัวผู้ในราคารดสาละ 30 บาท พื้นที่ปลูก 1 ไร่ สามารถขายได้ 4 รดสาละ และเกษตรกร ยังมีรายได้จากการขายลำต้นเก่าได้อีกไร่ละ 400 บาท ทำให้ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ เกษตรกรจะมี รายได้รวมทั้งสิ้น 3,583.82 บาท ส่วนต้นทุนการปลูกทั้งสิ้น 1,378.29 บาท ดังนั้น ในการปลูก 1 ครั้ง ของพื้นที่ปลูก 1 ไร่ เกษตรกรจะได้กำไรสุทธิ 2,205.53 บาท ซึ่งเป็นผลตอบแทนที่นับ ว่าสูงมากจากการปลูกในแต่ละครั้ง

4. การคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดราชบุรี

จากข้อมูลที่ได้โดยการสำรวจและออกแบบสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนจำนวน 10 ราย รวมเนื้อที่ 138 ไร่ ได้ต้นทุนทั้งสิ้น 205,673.15 บาท (รายละเอียดในภาคผนวก จ)

สำหรับทางด้านรายได้ จากการออกแบบสอบถามปรากฏตามตารางที่ 8-15 (ภาคผนวก จ) จากเนื้อที่ปลูกรวม 138 ไร่ ได้ผลผลิตรวมทั้งสิ้น 154,200 กิโลกรัม ขายได้ราคากิโลกรัมละ 2.75 บาท เป็นเงิน 424,050 บาท สามารถคิดเป็นผลผลิตเฉลี่ยได้ไร่ละ 1,117.39 กิโลกรัม นอกจากนั้น เกษตรกรยังสามารถขายผลผลิตพลอยได้จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนดังนี้ คือ

1. ข้อดอกตัวผู้ขายได้ในราคารดสาละ 30 บาท ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ จะได้ข้อดอกตัวผู้ 4 รดสาละ
2. ลำต้นเก่าที่เก็บฝักอ่อนหมดแล้วขายได้ในราคาไร่ละ 400 บาท

รายละเอียดของการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของ เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดราชบุรี ที่กล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ตาม ตาราง 4-7 และตาราง 4-8

ตารางที่ 4-7 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดราชบุรี

110

	(บาท/ไร่/ครั้ง)			
	เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	ต้นทุนรวม	ต้นทุนรวมคิดเป็นร้อยละ
ต้นทุนผันแปร				
ค่าวัสดุ				
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	161.89		161.89	10.87
2. ค่าปุ๋ย	440.43		440.43	29.56
3. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	29.51		29.51	1.98
4. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	57.32		57.32	3.85
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	689.15		689.15	46.26
ค่าแรงงาน				
1. ใด พรวนดิน	85.00		85.00	5.71
2. ค่าไถยกร่อง	85.00		85.00	5.71
3. ขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด	130.00		130.00	8.73
4. ถอนแยก	12.17	8.12	20.29	1.36
5. วัสดุปลูก	14.61	9.74	24.35	1.63
6. หึงขี้คอกคาวผู้	18.26	12.17	30.43	2.04
7. วัสดุหว่าน	54.35	54.35	108.70	7.30
8. เก็บฝัก	74.87	49.91	124.78	8.37
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	474.26	134.29	608.55	40.85
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ				
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	15.94		15.94	1.07
2. ต้นทุนเสียโอกาส		27.03	27.03	1.81
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	15.94	27.03	42.97	2.88
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,179.35	161.32	1,340.67	89.99
ต้นทุนคงที่				
1. ค่าเช่าที่ดิน	100.00		100.00	6.71
2. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ		38.96	38.96	2.62
3. ต้นทุนค่าเสียโอกาส		10.16	10.16	0.68
รวมต้นทุนคงที่	100.00	49.12	149.12	10.01
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,279.35	210.44	1,489.79	100.00
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)			1,117.39	
ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม			1.20	
ต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม			0.13	
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม			1.33	
รายได้จากการขายต่อกิโลกรัม			2.75	

จากตาราง 4-7 จะเห็นว่าต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ในจังหวัดราชบุรีเท่ากับ 1,489.79 บาท แบ่งเป็นต้นทุนผันแปรเท่ากับ 1,340.67 บาท และต้นทุนคงที่ 149.12 บาท ในส่วนของต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 689.15 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 608.55 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 42.97 บาท ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากและควรให้ความสนใจเป็นพิเศษมากที่สุด คือ ค่าปุ๋ย มีจำนวนเท่ากับ 440.43 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่า 1 ใน 3 ของต้นทุนผันแปรทั้งหมด ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากรองลงมา คือ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรงงานในการขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ค่าแรงงานในการให้น้ำ และค่าแรงงานในการเก็บฝัก ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 161.89 130 108.70 และ 124.78 บาท ตามลำดับ ซึ่งมีจำนวนรวมกันเป็นจำนวนถึง 2 ใน 5 ของต้นทุนผันแปรทั้งหมด ดังนั้น การประหยัดค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะช่วยลดต้นทุนการปลูกลงได้อย่างมาก ในส่วนของต้นทุนคงที่นั้น จะมีค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 100 บาท

ต้นทุนทั้งหมด ถือเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดได้ 1,279.35 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด 210.44 บาท

สำหรับรายได้ จากการสำรวจปรากฏว่าได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 1,117.39 กิโลกรัม ซึ่งจะทำให้ได้ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.33 บาท ส่วนราคาขายเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.75 บาท ถ้านำรวมรายได้จากผลพลอยได้อื่น ๆ แล้ว จะทำให้เกษตรกรมีกำไรสุทธิเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.42 บาท

เมื่อนำต้นทุนต่อไร่ที่ได้มาคำนวณเป็นร้อยละโดยให้ต้นทุนการปลูกทั้งหมดเท่ากับ 100 บาท จะได้ต้นทุนผันแปรทั้งหมด 89.99 บาท ต้นทุนคงที่ 10.01 บาท ส่วนต้นทุนผันแปรนั้น แยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 46.26 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 40.85 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก 2.88 บาท ซึ่งค่าปุ๋ยนับว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 29.56 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากรองลงมา ได้แก่ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรงงานในการขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ค่าแรงงานในการให้น้ำและค่าแรงงานในการเก็บฝักซึ่งคำนวณได้ 10.87 บาท 8.73 บาท 7.30 บาท และ 8.37 บาท ตามลำดับ ส่วนต้นทุนคงที่นั้น ค่าเช่าที่ดินนับเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 6.71 บาท

ตารางที่ 4-8 กาไร (ขาดทุน) จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของเกษตรกรที่มี
พื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดราชบุรี

	(บาท/ไร่/ครั้ง)
	บาท/ไร่/ครั้ง
รายได้	
จากการขายข้าวโพดฝักอ่อน 1,117.39 กิโลกรัม @ 2.75 บาท	3,072.83
จากการขายช่อดอกตัวผู้ 4 สาลี @ 30 บาท	120.00
จากการขายลาต้นไร่ละ 400 บาท	400.00
รวมรายได้	3,592.83
ต้นทุนผันแปร	1,340.67
กาไรส่วนเกิน	2,252.16
ต้นทุนคงที่	149.12
กาไรสุทธิ	2,103.04

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4-9 เปรียบเทียบต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูก
ไม่เกิน 10 ไร่ ในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดราชบุรี

(บาท/ไร่/ครั้ง)

113

	นครปฐม	ราชบุรี	ราชบุรีสูงกว่า (ต่ำกว่า)นครปฐม
ต้นทุนผันแปร			
ค่าวัสดุ			
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	160.57	189.77	29.20
2. ค่าปุ๋ย	510.43	487.97	(22.46)
3. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	20.76	30.37	9.61
4. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	45.50	54.54	9.04
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	737.26	762.65	25.39
ค่าแรงงาน			
1. ไถพรวนดิน	80.00	85.00	5.00
2. โดยร่อง	80.00	85.00	5.00
3. บุคหลุมปลูกและหยอดเมล็ด	130.00	130.00	0.00
4. ถอนแยก	0.00	22.44	22.44
5. วัสดุ	24.01	20.09	(3.92)
6. ห้างซื้อคอกวัวผู้	29.40	30.06	0.66
7. ใช้น้ำ	130.03	130.00	(0.03)
8. เก็บฝัก	144.08	128.59	(15.49)
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	617.52	631.18	13.66
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ			
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	16.05	16.24	0.19
2. ต้นทุนเสียโอกาส	23.91	24.72	0.81
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	39.96	40.96	1.00
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,394.74	1,434.79	40.05
ต้นทุนคงที่			
1. ค่าเช่าที่ดิน	60.00	100.00	40.00
2. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	26.78	31.16	4.38
3. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	6.39	8.20	1.81
รวมต้นทุนคงที่	93.17	139.36	46.19
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,487.91	1,574.15	86.24
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	1,091.30	1,094.02	2.72
ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	1.28	1.31	0.03
ต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม	0.08	0.13	0.05
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม	1.36	1.44	0.08
รายได้จากการขายต่อกิโลกรัม	2.75	2.75	0.00
กำไรสุทธิ	2,033.18	1,954.40	(78.78)



จากตารางที่ 4-8 เป็นการคำนวณกำไร (ขาดทุน) จากการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของการปลูกในแต่ละครั้งของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดราชบุรีซึ่งพบว่า นอกจากเกษตรกรจะมีรายได้จากการขายข้าวโพดฝักอ่อนแล้ว เกษตรกรยังมีรายได้จากการขายช่อดอกตัวผู้ในราคาสดเฉลี่ยละ 30 บาท พื้นที่ปลูก 1 ไร่ สามารถขายได้ 4 สาลี และเกษตรกรยังมีรายได้จากการขายลาตันเก่าได้อีกไร่ละ 400 บาท ทำให้ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ เกษตรกรจะมีรายได้รวมทั้งสิ้น 3,592.83 บาท ส่วนต้นทุนการปลูกทั้งสิ้น 1,489.79 บาท ดังนั้น ในการปลูก 1 ครั้งของพื้นที่ปลูก 1 ไร่ เกษตรกรจะได้กำไรสุทธิ 2,103.04 บาท ซึ่งเป็นผลตอบแทนที่ถือว่าสูงมากจากการปลูกในแต่ละครั้ง

การเปรียบเทียบต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ระหว่างจังหวัดนครปฐมกับจังหวัดราชบุรี

ถ้านำต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดราชบุรีมาเปรียบเทียบกัน จะพบว่ามีส่วนแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 4-9

จากตารางที่ 4-9 แสดงให้เห็นว่า ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อการปลูก 1 ครั้ง ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ในจังหวัดราชบุรีมีจำนวนสูงกว่าของเกษตรกรในจังหวัดนครปฐม 86.24 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนผันแปรรวมของจังหวัดราชบุรีสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม 40.05 บาท ต้นทุนคงที่รวมของจังหวัดราชบุรีสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม 46.19 บาท

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในส่วน of ต้นทุนผันแปรรวมนั้นของจังหวัดราชบุรีมีจำนวนสูงกว่าจังหวัดนครปฐม คือ ต้นทุนค่าวัสดุ 25.39 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 13.66 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 1 บาท เมื่อคิดรวมกันจึงทำให้ต้นทุนผันแปรรวมของจังหวัดราชบุรีสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม 40.05 บาท ซึ่งรายการต้นทุนผันแปรที่จังหวัดราชบุรีสูงกว่าจังหวัดนครปฐม คือ ค่าเมล็ดพันธุ์ 29.20 บาท ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 9.61 บาท ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 9.04 บาท ค่าแรงไถพรวนดิน 5 บาท ค่าแรงไถยก 5 บาท ค่าแรงถอนแยก 22.44 บาท ค่าแรงดึงช่อดอกตัวผู้ 0.66 บาท ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ 0.19 บาท และต้นทุนค่าเสียโอกาส 0.81 บาท ต้นทุนผันแปรของจังหวัดราชบุรีที่

ตารางที่ 4-10 เปรียบเทียบต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของเกษตรกรที่มีพื้นที่
ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดราชบุรี

(บาท/ไร่/ครั้ง)

115

	นครปฐม	ราชบุรี	ราชบุรีสูงกว่า (ต่ำกว่า)นครปฐม
ต้นทุนผันแปร			
ค่าวัสดุ			
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	140.29	161.89	21.60
2. ค่าปุ๋ย	450.04	440.43	(9.61)
3. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	27.00	29.51	2.51
4. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	42.40	57.32	14.92
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	659.73	689.15	29.42
ค่าแรงงาน			
1. ไร่ พรวนดิน	80.00	85.00	5.00
2. ค่าโดยร่อง	80.00	85.00	5.00
3. ขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด	130.00	130.00	0.00
4. ถอนแยก	-	20.29	20.29
5. ไล่ปุ๋ย	22.71	24.35	1.64
6. ตีงข้อคอกตัวผู้	27.79	30.43	2.64
7. ไร่หว่าน	108.59	108.70	0.11
8. เก็บฝัก	134.82	124.78	(10.04)
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	583.91	608.55	24.64
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ			
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	13.24	15.94	2.70
2. ต้นทุนเสียโอกาส	25.75	27.03	1.28
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	38.99	42.97	3.98
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,282.63	1,340.67	58.04
ต้นทุนคงที่			
1. ค่าเช่าที่ดิน	60.00	100.00	40.00
2. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	28.71	38.96	10.25
3. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	6.95	10.16	3.21
รวมต้นทุนคงที่	95.66	149.12	53.46
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,378.29	1,489.79	111.50
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	1,114.12	1,117.39	3.27
ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	1.15	1.20	0.05
ต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม	0.09	0.13	0.04
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม	1.24	1.33	0.09
รายได้จากการขายต่อกิโลกรัม	2.75	2.75	0.00
กำไรสุทธิ	2,205.53	2,103.04	(102.49)

มีจำนวนต่ำกว่าของจังหวัดนครปฐมคือ ค่าปุ๋ย 22.46 บาท ค่าแรงใส่ปุ๋ย 3.92 บาท ค่าแรงให้น้ำ 0.03 บาท ค่าแรงเก็บผัก 15.49 บาท ส่วนต้นทุนผันแปรรายการที่มีจำนวนเท่ากัน คือ ค่าแรงขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 130 บาท

ต้นทุนคงที่ของจังหวัดราชบุรีสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม 46.19 บาท ซึ่งประกอบด้วย ค่าเช่าที่ดิน 40 บาท ค่าเสื่อมราคา 4.38 บาท และต้นทุนเสียโอกาส 1.81 บาท

เมื่อคิดเป็นต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัมแล้วปรากฏว่า จังหวัดราชบุรีมีต้นทุนการปลูกสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม 0.08 บาทต่อกิโลกรัมและเกษตรกรของจังหวัดราชบุรีจะได้รับกำไรสุทธิต่อไร่ต่ำกว่าเกษตรกรของจังหวัดนครปฐมเท่ากับ 78.78 บาท เมื่อมีรายได้รวมต่อไร่ใกล้เคียงกัน

การเปรียบเทียบต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ระหว่างจังหวัดนครปฐมกับจังหวัดราชบุรี

ถ้าต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดราชบุรีมาเปรียบเทียบกัน จะพบว่ามีส่วนแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 4-10

จากตารางที่ 4-10 แสดงให้เห็นว่า ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อการปลูก 1 ครั้ง ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดราชบุรีมีจำนวนสูงกว่าของเกษตรกรในจังหวัดนครปฐม 111.50 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนผันแปรรวมของจังหวัดราชบุรีสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม 58.04 บาท ต้นทุนคงที่รวมของจังหวัดราชบุรีสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม 53.46 บาท

ในส่วนของต้นทุนผันแปรรวมกันของจังหวัดราชบุรีมีจำนวนสูงกว่าจังหวัดนครปฐม คือ ต้นทุนค่าวัสดุ 29.42 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 24.64 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 3.98 บาท เมื่อคิดรวมกันจึงทำให้ต้นทุนผันแปรรวมของจังหวัดราชบุรีสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม 58.04 บาท ซึ่งรายการต้นทุนผันแปรที่จังหวัดราชบุรีสูงกว่าจังหวัดนครปฐม คือ ค่าเมล็ดพันธุ์ 21.60 บาท ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 2.51 บาท ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 14.92 บาท ค่าแรงไถพรวนดิน 5 บาท

ตารางที่ 4-11 เปรียบเทียบต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนต่อไร่ของเกษตรกรที่มีพื้นที่
ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ กับ พื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดนครปฐม

117

	(บาท/ไร่/ครั้ง)		
	พื้นที่ปลูก ไม่เกิน 10 ไร่	พื้นที่ปลูก มากกว่า 10 ไร่	ไม่ เกิน 10 ไร่ สูงกว่า (ต่ำกว่า) มากกว่า 10 ไร่
ต้นทุนผันแปร			
ค่าวัสดุ			
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	160.57	140.29	20.28
2. ค่าปุ๋ย	510.43	450.04	60.39
3. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	20.76	27.00	(6.24)
4. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	45.50	42.40	3.10
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	737.26	659.73	77.53
ค่าแรงงาน			
1. โภทรวนดิน	80.00	80.00	0.00
2. โดยกรร่ง	80.00	80.00	0.00
3. ขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด	130.00	130.00	0.00
4. วัสดุปลูก	24.01	22.71	1.30
5. คิ่งขี้คอกตัวผู้	29.40	27.79	1.61
6. ให้น้ำ	130.03	108.59	21.44
7. เก็บฝัก	144.08	134.82	9.26
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	617.52	583.91	33.61
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ			
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	16.05	13.24	2.81
2. ต้นทุนเสียโอกาส	23.91	25.75	(1.84)
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	39.96	38.99	0.97
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,394.74	1,282.63	112.11
ต้นทุนคงที่			
1. ค่าเช่าที่ดิน	60.00	60.00	0.00
2. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	26.78	28.71	(1.93)
3. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	6.39	6.95	(0.56)
รวมต้นทุนคงที่	93.17	95.66	(2.49)
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,487.91	1,378.29	109.62
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)			
ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	1.28	1.15	0.13
ต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม	0.08	0.09	(0.01)
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม	1.36	1.24	0.12
รายได้จากการขายต่อกิโลกรัม	2.75	2.75	0.00
กำไรสุทธิ	2,033.18	2,205.53	(172.35)

ค่าแรงโดยกร่อง 5 บาท ค่าแรงถอนแยก 20.29 บาท ค่าแรงใส่ปุ๋ย 1.64 บาท ค่าแรงดึงข้อ
ดอกตัวผู้ 2.64 บาท ค่าแรงให้น้ำ 0.11 บาท ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ 2.70 บาท และต้นทุนค่า
เสียโอกาส 1.28 บาท ต้นทุนผันแปรของจังหวัดราชบุรีที่มีจำนวนต่ำกว่าของจังหวัดนครปฐมคือ
ค่าปุ๋ย 9.61 บาท ค่าแรงเก็บผัก 10.04 บาท ส่วนต้นทุนผันแปรรายการที่มีจำนวนเท่ากัน คือ
ค่าแรงขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 130 บาท

ต้นทุนคงที่ของจังหวัดราชบุรีสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม 53.46 บาท ซึ่งประกอบด้วย
ค่าเช่าที่ดิน 40 บาท ค่าเสื่อมราคา 10.25 บาท และต้นทุนเสียโอกาส 3.21 บาท

เมื่อคิดเป็นต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัมแล้วปรากฏว่า จังหวัดราชบุรีมีต้นทุนการปลูกสูงกว่า
ของจังหวัดนครปฐม 0.09 บาทต่อกิโลกรัมและเกษตรกรของจังหวัดราชบุรีจะได้รับกำไรสุทธิต่อไร่
ต่ำกว่าเกษตรกรของจังหวัดนครปฐมเท่ากับ 102.49 บาท เมื่อมีรายได้รวมต่อไร่ใกล้เคียงกัน

การเปรียบเทียบต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ กับพื้นที่
ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐม

ถ้านำต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ มาเปรียบ
เทียบกับพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐม จะพบว่ามีส่วนแตกต่างกันดังแสดงใน
ตาราง 4-11

จากตารางที่ 4-11 แสดงให้เห็นว่า ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดของจังหวัด
นครปฐมโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อการปลูก 1 ครั้ง ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ มีจำนวนสูง
กว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ 109.62 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนผันแปรรวม มีจำนวนสูงกว่า
เท่ากับ 112.11 บาท ส่วนต้นทุนคงที่รวมของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ มีจำนวนต่ำกว่าพื้นที่ปลูก
มากกว่า 10 ไร่ เท่ากับ 2.49 บาท

ในส่วนของต้นทุนผันแปรรวมกันของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ มีจำนวนสูงกว่าพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ คือ ต้นทุนค่าวัสดุ 77.53 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 33.61 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 0.97 บาท เมื่อคิดรวมกันจึงทำให้ต้นทุนผันแปรรวมของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ สูงกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ 112.11 บาท ซึ่งรายการต้นทุนผันแปรของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ สูงกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ คือ ค่าเมล็ดพันธุ์ 20.28 บาท ค่าปุ๋ย 60.39 บาท ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 3.10 บาท ค่าแรงใส่ปุ๋ย 1.30 บาท ค่าแรงดึงช่อดอกตัวผู้ 1.61 บาท ค่าแรงให้น้ำ 21.44 บาท ค่าแรงเก็บผัก 9.26 บาท และค่าซ่อมแซมเครื่องมือ 2.81 บาท ต้นทุนผันแปรของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ที่มีจำนวนต่ำกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ มีดังนี้ คือ ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 6.24 บาท และต้นทุนเสียโอกาส 1.84 บาท ส่วนต้นทุนผันแปรรายการที่เหลืออยู่เป็นรายการที่มีจำนวนเท่ากันดังนี้ คือ ค่าแรงไถพรวนดิน ค่าแรงโดยกร่องและค่าแรงขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 80 บาท 80 บาท และ 130 บาท ตามลำดับ

ต้นทุนคงที่ของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ต่ำกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ 2.49 บาท ซึ่งประกอบด้วย ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ 1.93 บาท และ ต้นทุนค่าเสียโอกาส 0.56 บาท ส่วนรายการค่าเช่าที่ดินนั้นมีจำนวนเท่ากัน คือ 60 บาท

เมื่อคิดเป็นต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัมแล้วปรากฏว่า พื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ มีต้นทุนการปลูกสูงกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ 0.12 บาทต่อกิโลกรัมและกำไรสุทธิที่เกษตรกรจะได้รับของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ต่ำกว่าพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ 172.35 บาท เมื่อมีรายได้รวมต่อไร่ใกล้เคียงกัน

การเปรียบเทียบต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ กับพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดราชบุรี

ถ้าต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ มาเปรียบเทียบกับพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดราชบุรี จะพบว่ามีส่วนแตกต่างกันดังแสดงในตาราง 4-12

	(บาท/ไร่/ครั้ง)		
	พื้นที่ปลูก ไม่เกิน 10 ไร่	พื้นที่ปลูก มากกว่า 10 ไร่	ไม่เกิน 10 ไร่ สูงกว่า (ต่ำกว่า) มากกว่า 10 ไร่
ต้นทุนผันแปร			
ค่าวัสดุ			
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	189.77	161.89	27.88
2. ค่าปุ๋ย	487.97	440.43	47.54
3. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	30.37	29.51	0.86
4. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	54.54	57.32	(2.78)
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	762.65	689.15	73.50
ค่าแรงงาน			
1. โถพรวนดิน	85.00	85.00	0.00
2. โถยกร่อง	85.00	85.00	0.00
3. ขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด	130.00	130.00	0.00
4. ถอนแยก	22.44	20.29	2.15
5. ไล่ปุ๋ย	20.09	24.35	(4.26)
6. หึงช็อคคอกตัวผู้	30.06	30.43	(0.37)
7. ำหน้า	130.00	108.70	21.30
8. เก็บฝัก	128.59	124.78	3.81
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	631.18	608.55	22.63
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ			
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	16.24	15.94	0.30
2. ต้นทุนเสียโอกาส	24.72	27.03	(2.31)
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	40.96	42.97	(2.01)
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,434.79	1,340.67	94.12
ต้นทุนคงที่			
1. ค่าเช่าที่ดิน	100.00	100.00	0.00
2. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	31.16	38.96	(7.80)
3. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	8.20	10.16	(1.96)
รวมต้นทุนคงที่	139.36	149.12	(9.76)
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,574.15	1,489.79	84.36
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)			
ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	1.31	1.20	0.11
ต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม	0.13	0.13	0.00
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม	1.44	1.33	0.11
รายได้จากการขายต่อกิโลกรัม	2.75	2.75	0.00
กำไรสุทธิ	1,954.40	2,103.04	(148.64)

จากตารางที่ 4-12 แสดงให้เห็นว่า ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดของจังหวัดราชบุรีโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อการปลูก 1 ครั้ง ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ มีจำนวนสูงกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ 84.36 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนผันแปรรวม มีจำนวนสูงกว่าเท่ากับ 94.12 บาท ส่วนต้นทุนคงที่รวมของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ มีจำนวนต่ำกว่าพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ เท่ากับ 9.76 บาท

ในส่วน of ต้นทุนผันแปรรวมนั้นของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ มีจำนวนสูงกว่าพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ คือ ต้นทุนค่าวัสดุ 73.50 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 22.63 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ นั้นของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ต่ำกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ 2.01 บาท เมื่อคิดรวมกันจึงทำให้ต้นทุนผันแปรรวมของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ สูงกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ 94.12 บาท ซึ่งรายการต้นทุนผันแปรของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ สูงกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ คือ ค่าเมล็ดพันธุ์ 27.88 บาท ค่าปุ๋ย 47.54 บาท ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 0.86 บาท ค่าแรงถอนแยก 2.15 บาท ค่าแรงให้น้ำ 21.30 บาท ค่าแรงเก็บฝัก 3.81 บาท และค่าซ่อมแซมเครื่องมือ 0.30 บาท ต้นทุนผันแปรของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ที่มีจำนวนต่ำกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ มีดังนี้ คือ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 2.78 บาท ค่าแรงใส่ปุ๋ย 4.26 บาท ค่าแรงดึงท่อคอกตัวผู้ 0.37 บาท และต้นทุนค่าเสียโอกาส 2.31 บาท ส่วนต้นทุนผันแปรรายการที่เหลืออยู่เป็นรายการที่มีจำนวนเท่ากันดังนี้ คือ ค่าแรงไถพรวนดิน, ค่าแรงโดยกร่องและค่าแรงขุดหลุมปลูกและหยอดเมล็ด ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 85 บาท 85 บาท และ 130 บาท ตามลำดับ

ต้นทุนคงที่ของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ต่ำกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ 9.76 บาท ซึ่งประกอบด้วย ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ 7.80 บาท และต้นทุนค่าเสียโอกาส 1.96 บาท ส่วนรายการค่าเช่าที่ดินนั้นมีจำนวนเท่ากัน คือ 100 บาท

เมื่อคิดเป็นต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัมแล้วปรากฏว่า พื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ มีต้นทุนการปลูกสูงกว่าของพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ เท่ากับ 0.11 บาทต่อกิโลกรัมและกำไรสุทธิที่เกษตรกรจะได้รับของพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ต่ำกว่าพื้นที่ปลูกมากกว่า 10 ไร่ เท่ากับ 148.64 บาท เมื่อมีรายได้รวมต่อไร่ใกล้เคียงกัน